

М. І. МАЛІЙ

*Малій Микола Іванович, доктор філософії з права, завідувач юридичної клініки «Фенікс» Київського університету права НАН України, директор правничої компанії ТОВ «АЮР-КОНСАЛТИНГ» м. Київ, Україна**

ORCID: 0000-0002-9709-4837

ОМРІЯНИЙ ШЛЯХ ДО ВОЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ПОГЛЯД В ЕЛЕКТРОННЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Волелюбність Українського народу ясно та чітко прослідковується та фактично проявляється у вчинках, способі життя та визначених моральних цінностях протягом тривалого історичного періоду нашого народу і є однією із основних рис українського національного характеру.

Очевидно, що сьогодні перебуваючи в умовах дії правового режиму воєнного стану, вивчаючи та аналізуючи наші національні традиції, звичаї, право, вірування, історію та природні умови життя ми таким чином загартовуємо наш національний характер, наш дух та волю до перемоги.

На нашу думку, в умовах обмеження дії конституційних норм, прав і свобод людини та загальної електронізації суспільства є актуальною задачею дослідження концептуальних засад консолідації української нації і осмислення процесів трансформації національного характеру.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У наукових дослідженнях і в процесі дискусій проводяться спроби прогнозувати та з'ясувати методи впровадження дієвого механізму для застосування на практиці конституційних норм, прав і свобод людини в умовах загальної електронізації, а також сформувати концептуальні засади консолідації української нації в нову електронну епоху, еру електронного «Суспільства знань», «Суспільства 5.0», «Освіти 5.0» та «Індустрії 5.0». Серед дослідників в даному напрямку інноваційної наукової діяльності слід відзначити таких вітчизняних науковців, як: Г. Андрощук, П. Біленчук, О. Соснін та інші.

Формулювання мети статті. На основі вище наведених міркувань сформулюємо мету статті, яка полягає у визначенні світоглядних орієнтирів Українського народу в сучасних умовах дії правового режиму воєнного стану для консолідації української нації по всьому світу в еру електронних глобалізаційних змін.

Викладення основного матеріалу дослідження. Сьогодні світове співтовариство перейшло поріг, за яким нас зустріла реальність глобальних доленосних змін як для всього Українського народу, для нашої Республіки України, так і для всього цивілізованого світу, адже активна діяльність людини сьогодні вже сягнула безмежних просторів космосу. Унікальною та незвіданою перед нами постає сучасна історія розвитку людства на планеті Земля на початку третього тисячоліття в електронну епоху.

Відомо, що космічний простір здавна привертає увагу не тільки науковців, мудреців, але й звичайних людей, які в своїх мріях часто прагнуть відірватися від землі та майнути як той птах у височинь, понад хмари, понад самим небокраєм аж до вічного світила Сонця. Очевидним є те, що космічний простір асоціюється з волею, свободою та з вільним духом Українського народу.

24 серпня 2023 року ми з року в рік святкуємо День омріяної волі та свободи, а саме День незалежності України, який став величним, довгоочікуваним та сонячним днем для Українського народу! Тисячі Великих Українців віддали свої життя за наше майбутнє, за нашу свободу, за рідну вічно квітучу Батьківщину!

Слід звернути увагу, що згідно ст.1 Конституції України «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава» та, відповідно, до ст.5 Конституції України «Україна є республікою. Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ»¹.

Загальновідомо, що сама назва Україна – це назва великої потужної європейської держави, коріння якої виходить з сивої давнини, держави, історія якої складає тисячоліття, історія українського державотворення виплекана на засадах соборності, солідарності, верховенства права. Український народ виражаючи свою власну суверенну волю щодо консолідації споріднених ідеологічних і суспільно-політичних рухів на світоглядно-філософських, соціально-правових та інноваційно-комунікаційних засадах реалізував право на єдність, самовизначення, постійно дбає про забезпечення прав і свобод людини та гідних справедливих умов її життя, піклується про зміцнення громадянської злагоди на землі України, у своїй діяльності розвиває і зміцнює суверенну і вільну (незалежну), демократичну і соціальну, соборну і солідарну правову державу, забезпечує формування і інноваційний розвиток доктринальних засад ідеї соборності України².

© М. І. Малій, 2024

* *Mykola Malii, Doctor of Philosophy in Law, Head of the Phoenix Legal Clinic Kyiv University of Law of the National Academy of Sciences of Ukraine, Director of the law firm LLC "AUR-Consulting"*

Варто згадати, що 16 липня 1990 року Верховною Радою було прийнято доленосний документ – Декларацію про державний суверенітет України, в якому проголошено верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Українського народу!

24 серпня 1991 р., реалізуючи положення Декларації про державний суверенітет України і виходячи з права на самовизначення, Верховна Рада нашої країни проголосила Акт про незалежність України. Територія України була оголошена неподільною і недоторканою. Чільними стали виключно Конституція України і закони України.

Цілком очевидним та беззаперечним стало те, що 1 грудня 1991 р. за результатами всеукраїнського референдуму було підтверджено та юридично закріплено цей історичний вибір Українського народу з наймовірним результатом в понад 90 відсотків задокументованого волевиявлення.

Важливо розуміти, що коли ми говоримо про нашу державу Республіку Україну – то говоримо про її державний суверенітет – про фактичну юридичну, незалежну і самостійну діяльність держави як суб'єкта зовнішніх і внутрішніх правовідносин.

Слід зазначити, що коли ми хочемо говорити про Український народ, людей – то маємо говорити про волю, свободу, самостійність, вільність духу – про те, що притаманне живому народу, який і є первинним носієм суверенітету і юридично єдиним джерелом влади в нашій республіці. Живе породжує живе! Адже саме духовність, справедливість і професіоналізм потрібно розвивати сьогодні в нашому живому українському суспільстві!

Сьогодні наші наукові мрії, ідеї, думки породжують слова, вислови, настанови та дороговкази для нащадків, які мають великий неопіненний вплив на молоде покоління та набувають вагомого значення і тому варто продукувати і вживати правильні слова, формулювати правильні думки, доносити до українського суспільства правильні настанови. Одним словом, потрібно творити слова, які будуть нести світло, гармонію, радість, добро, любов, злагоду та мир в нашу країну та наші серця!

Враховуючи те, що сьогодні людство фактично перейшло в новий незвіданий електронний світ, який суттєво вплинув на наше життя і на нашу реальність та має неабиякий потужний вплив на нашу свідомість, на свідомість наших дітей та одночасно з цим є одним із основних інструментів формування, програмування та прямого психофізіологічного впливу на людину, варто замислитись і невідкладно вжити заходи щодо «цифрової, або електронної незалежності» людини, а ще точніше до «електронної волі, свободи, самостійності людини» та вільності духу Українського народу, а також подбати про «електронний суверенітет нашої Республіки України».

На наш погляд цікавою є думка висвітлена на офіційному сайті Європейського Союзу про те, що для того, щоб залишатися рушієм процвітання, промисловість має пройти цифрові (електронні) та екологічні переходи Індустрії 5.0, яка доповнює вже існуючий підхід «Індустрії 4.0», спеціально ставлячи дослідження та інновації на службу переходу до стійкої, орієнтованої на людину європейської промисловості³. Фактично ми сьогодні вже маємо справу з індустрією електронного майбутнього, яка має в собі весь асортимент інноваційних змін та приносить зиск для країн-членів Європейського Союзу, для нашої України і для світового суспільства загалом⁴.

Висновки. На нашу думку для подальшого інтенсивного інноваційного розвитку України, як майбутньої країни-члена Європейського Союзу та активного учасника прогресивного світового суспільства, сьогодні є необхідним та своєчасним творення майбутньої правотворчої та нормативно-правової бази щодо використання новітніх технологій «Індустрії 5.0». Ключовим моментом є узгодження законодавства України із законодавством країн-членів Європейського Союзу на правах взаємоповаги та взаєморозуміння, глибини національних інтересів, безпосередньо волі самих народів, правових позицій рівноправних держав для досягнення спільної мети в процесі повноцінного переходу в нову електронну епоху, еру електронного «Суспільства знань», «Суспільства 5.0», «Освіти 5.0» та «Індустрії 5.0».

Очевидно, що визначенні вище орієнтири для Українського народу в сучасних умовах дії правового режиму воєнного стану сприяють консолідації української нації по всьому світу в еру електронних глобалізаційних змін.

¹ Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 13.07.2022).

² Біленчук П. Д., Малій М. І. Політико-правові засади здійснення установчої публічної влади в Україні: соборність, солідарність, верховенство права. Правові засади організації та здійснення публічної влади: збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова (м. Хмельницький, 17 червня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 416 с. С. 50–53.

³ Industry 5.0 What this approach is focused on, how it will be achieved and how it is already being implemented. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

⁴ Малій М.І. Основоположність Конституції України в процесі електронної євроінтеграційної трансформації. Конституція України: стан, перспективи та механізми реалізації, матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 27 червня 2023 року) / Київський університет права Національної академії наук України. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2023. 348 с. С. 202–208.

Резюме

Малій М. І. Омріяний шлях до волі Українського народу: погляд в електронне майбутнє України.

У статті представлено результати дослідження окремих задач щодо електронізації суспільства та формування концептуальних засад консолідації української нації в результаті осмислення процесів трансформації національного характеру в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Пропонуються найбільш оптимальні шляхи вирішення задач з метою визначення світоглядних орієнтирів Українського народу в сучасних умовах для консолідації української нації по всьому світу в еру електронних глобалізаційних змін.

Ключові слова: електронна епоха, ера електронного «Суспільства знань», «Суспільство 5.0», «Освіта 5.0» та «Індустрія 5.0».

Summary

Mykola Malii. The dream path to the will of the Ukrainian people: a look into the electronic future of Ukraine.

The article presents the results of the study of individual tasks related to the electronicization of society and the formation of conceptual foundations of the consolidation of the Ukrainian nation as a result of understanding the processes of transformation of the national character under the conditions of the legal regime of martial law.

The most optimal ways of solving problems are proposed in order to determine the worldview orientations of the Ukrainian people in modern conditions for the consolidation of the Ukrainian nation around the world in the era of electronic globalization changes.

Key words: electronic era, era of electronic “Knowledge Society”, “Society 5.0”, “Education 5.0” and “Industry 5.0”.